

Március 9. Római Szent Franciska napja

Háború, éhínség és járvány pusztította Rómát, mikor Franciska 1384 első hónapjaiban egy nemesi család második gyermekeként megszületett. A kódexmásolók negyedében éltek, így nem csoda, hogy nagyon korán megtanulta a betűvetést. Legszívesebben a szentek életeit, a zsolozsmáskönyvet és Dante Isteni színjátékát olvasgatta. Éppen ezen olvasmányok hatására már hat esztendősen az volt a legfőbb vágya, hogy követhesse a vértanúkat vagy a szüzeket. Lelki vezetője előtt fel is tárta abbéli vágyát, hogy egy szigorú rendbe belépve élje le életét. Édesapja azonban 13 éves korában férjhez adta a pápai sereg egy tisztjéhez. Házasságukból hat gyermek született, de csak egy élte meg a felnőttkort.

Az egyházszakadás korában Róma utcái gyakran voltak hangosak a csatazajtól. Férje egy alkalommal egy tördőféstől életveszélyesen megsebesült, de Franciska kitartó és gondos ápolása következtében felgyógyult. Egy másik támadás azonban még súlyosabban érintette a családot. A férj, Lorenzo ugyan megmenekült, de fiúkat túszként elhurcolták, házukat kirabolták majd felgyújtották. A ház épen maradt részében Franciska kórházat rendezett be, és ápolta a betegeket, sebesülteket. A család ellátása és a háztartás vezetése mellett arra is jutott ideje, hogy gondozta a szegényeket. Szinte jelképpé vált számára, melynek hátán vitte a fát a rászoruló családoknak. Maga készítette kenetekkel, gyógyírral és étellel járta az éhínség és járvány sújtotta várost, nem véletlenül kapta később a megtisztelő „Róma Anyja” elnevezést. Éjszakánként alig két órát aludt, a többi időt imádságban töltötte.

1425. augusztus 15-én megalapította a bencés obláták kongregációját, a bencés harmadrendet. A bencés regulát követő társulat hasonló gondolkodású asszonyokat és özvegyeket fogott össze, akik egymást támogatva végezték karitatív szolgálataikat. 1433-ban kolostort is alapított azoknak a nővéreknek, akik nem voltak családjukhoz kötve. Férje halála

után Franciska is csatlakozott hozzájuk. Templomul a fórumon lévő Santa Maria Nova templomot választotta, mely gyermekkorra óta kedves volt számára. Mikor 1608-ban V. Pál pápa szentté avatta, a templomot róla nevezték el, és a mai napig is az ő tiszteletére van szentelve.

Franciska sajátossága a szentek között az, hogy különleges kegyelemként harminchárom éves korától fogva haláláig szinte állandóan maga mellett láthatta az őrangyalát. Ő maga így beszél róla: *„Alakra olyan, mint egy kilenc év körüli gyermek. Megjelenése egyszerre szeretetreméltó és tartózkodó. Tekintetének isteni tisztaságát emberi szó ki nem mondhatja. Arca általában derűs, és pillantása a lélekben tüzes áhítatot gyújt. Ha ránézek, nyilvánvalóvá válik előttem az angyali természet fensége és emberi természetünk gyarlósága.”*

Franciska a háziasszonyok, az özvegyek és a gépjárművezetők védőszentje. Magyarországi tiszteletéről keveset tudunk. A főtí római katolikus plébániatemplom egyik legszebb festészeti alkotása a Szent Franciska oltár. A szegényeknek ajándékot osztó római szent képében a templomépítő Károlyi István gróf felesége, Eszterházy Franciska jelenik meg. A futaki, Hadik András által építtetett egykori Szentháromság-templom egyik mellékoltára is Szent Franciskát ábrázolta (1776). A Baranya megyei Bükkösd település temploma mellett áll az ételt osztó Szent Franciska barokk szobra.

Franciska napja (március 9.) időjósító nap. Bácskai és baranyai öregek úgy tartják, hogy amilyen időjárás uralkodik Franciska napján, olyan lesz egész márciusban.

Forrás:

Diós István: A szentek élete. Szent István Társulat kiadása. <http://www.katolikus.hu/szentek/0309.html>

Penavin Olga: Népi kalendárium. Forum Könyvkiadó. Újvidék, 1988. 67.